

III

(Acte pregătitoare)

COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN

A 475-A SESIUNE PLENARĂ DIN 26 ȘI 27 OCTOMBRIE 2011

Avizul Comitetului Economic și Social European privind Propunerea de directivă a Consiliului privind o bază fiscală consolidată comună a societăților (CCCTB)

COM(2011) 121 final – 2011/0058 (CNS)

(2012/C 24/12)

Raportor: **dl Joachim WUERMELING**

La 6 aprilie 2011, în conformitate cu articolul 115 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Consiliul Uniunii Europene a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Propunerea de directivă a Consiliului privind o bază fiscală consolidată comună a societăților (CCCTB)

COM(2011) 121 final – 2011/0058 (CNS).

Secțiunea pentru uniunea economică și monetară și coeziune economică și socială, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 4 octombrie 2011.

În cea de-a 475-a sesiune plenară, care a avut loc la 26 și 27 octombrie 2011 (ședința din 26 octombrie 2011), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 137 de voturi pentru, 22 de voturi împotriva și 15 abțineri.

1. Concluzii și recomandări

1.1 CESE sprijină propunerea privind baza fiscală consolidată comună a societăților (CCCTB) ca o etapă mare și importantă în cadrul pieței interne europene. Finalizarea pieței interne necesită și o armonizare mai amplă a bazei fiscale a întreprinderilor.

1.1.1 Proiectul de directivă a Comisiei este un succes pentru că odată cu CCCTB se creează condiții mai bune pentru întreprinderile care desfășoară activități transfrontaliere. În ansamblul lor, regulile propuse permit să se perceapă întreprinderilor impozite corespunzătoare performanțelor economice, să se evite denaturările și să se preîntâmpine evaziunile. Însă, proiectul de directivă necesită alte clarificări în detaliu, dar și unele modificări.

1.1.2 Cele mai multe obstacole fiscale din calea activităților transfrontaliere din UE, cum ar fi limitarea compensării transfrontaliere a pierderilor, calculul complicat al prețurilor de

transfer, dubla impozitare și tratamentul inegal aplicat secțiilor de producție și filialelor de întreprindere în spațiul UE și conform situații lor în interiorul sau exteriorul frontierelor naționale, ar putea fi reduse sau chiar eliminate prin intermediul unei CCCTB.

1.1.3 CESE se așteaptă ca deja pe termen mediu proiectul de directivă să ducă la o reducere considerabilă a costurilor fiscale de conformare ale întreprinderilor și la o reducere a costurilor administrative ale statelor membre.

1.1.4 CCCTB duce la eliminarea denaturărilor concurenței pe piața internă prin reglementări fiscale. Datorită CCCTB, deciziile întreprinderilor în cadrul pieței interne nu mai depind de considerente fiscale. Astfel, CCCTB sprijină concurența echitabilă și durabilă și are efecte pozitive asupra creșterii și ocupării forței de muncă.

1.2 CESE recunoaște că există motive de îngrijorare că CCCTB va duce la o limitare a suveranității naționale, la o restricționare a posibilității de a stabili valoarea impozitelor și la o reducere a încasărilor bugetare sau la alte consecințe neintenționate. În special, există pericolul ca în economia globală, caracterizată de schimbări rapide și de o concurență feroce, o Uniune Europeană care gestionează un sistem CCCTB pentru 27 de țări să nu aibă structurile de a răspunde rapid la schimbările fiscale globale sau la pachetele de stimulare (de exemplu, pentru cercetare-dezvoltare), ceea ce ar putea rezulta în pierderea investițiilor străine directe.

1.2.1 În cadrul CCCTB se poate ține seama în mod corespunzător și de suveranitatea fiscală restricționată și de încasărilor fiscale reduse. Într-o perioadă în care finanțele publice sunt expuse unor presiuni considerabile în toată Uniunea Europeană, este vital ca statele membre să nu sufere un impact negativ anormal în ceea ce privește veniturile lor și să fie capabile să evalueze impactul asupra conturilor naționale. Statele membre rămân libere să stabilească valoarea ratei fiscale din ponderea lor la baza fiscală. Cu toate acestea, măsurile politicii economice din cadrul legislației fiscale privind CCCTB nu mai pot fi luate decât la nivel european. Există temeri conform cărora, din acest motiv, Europa va deveni mai puțin flexibilă și mai puțin competitivă atunci când va concura pentru investițiile străine directe, acest lucru rezultând în pierderea investițiilor în favoarea unor țări ca Elveția sau Singapore.

1.2.2 Este dificil de evaluat dacă și în ce măsură CCCTB va avea urmări sociale și societale defavorabile cu privire la alegerea sediului întreprinderii, mai ales că impozitarea întreprinderilor este doar unul din dintre mai mulți factori importanți. CESE recomandă să se realizeze o evaluare a impactului socio-economic în acest sens.

1.2.3 Bază fiscală este mai largă decât media actuală a statelor membre. Acest lucru va duce mai întâi la veniturile fiscale mai mari. În schimb, compensațiile transfrontaliere ale pierderilor pot duce la o sarcină fiscală mai mică. În opinia CESE, modificările se pot compensa în medie de-a lungul anilor și nu pot exista temeri privind pierderi de durată în încasărilor fiscale ale statelor membre individuale.

1.2.4 Din punctul de vedere al CESE, CCCTB ar trebui astfel concepută încât să fie neutră din punct de vedere al veniturilor. Din acest motiv, CESE susține posibilitatea prevăzută în directivă ca statele membre să-și adapteze ratele fiscale astfel încât să nu se ajungă nici la o sarcină fiscală mai mare și nici la una mai mică.

1.2.5 Firește, în cadrul dezbaterilor actuale, politica fiscală și sistemul fiscal se află în prim plan. Însă, CESE recomandă Parlamentului European și statelor membre ca atunci când fac o evaluare generală a proiectului să țină seama și de avantajele economice pe care o CCCTB le oferă tuturor statelor membre odată cu crearea unor condiții concurențiale mai libere și mai corecte din punct de vedere fiscal.

1.2.6 Diferențele dintre ratele fiscale efective ar deveni mai transparente datorită CCCTB. În opinia CESE, CCCTB nu ar elimina importanța ratelor fiscale naționale la luarea deciziilor privind stabilirea locului întreprinderilor, pentru că și după introducerea CCCTB, ratele fiscale vor continua să fie diferite între statele membre. În esență, în situația actuală de concurență fiscală, câștigurile și veniturile sunt mutate între statele membre care impozitează mai mult sau mai puțin. Odată cu CCCTB, competiția fiscală s-ar concentra pe factorii care se regăsesc în formula de repartizare a bazei fiscale.

1.3 CESE salută compensarea câștigurilor și a pierderilor în diferitele state membre („consolidare”) ca element central al reglementărilor privind CCCTB. Doar o consolidare elimină problemele legate de prețurile de transfer, permite restructurări în întreaga UE care să fie neutre din punct de vedere fiscal și evită dubla impozitare. Întrucât consolidarea este avantajul economic esențial al CCCTB, baza fiscală comună ar trebui să includă de la început acest element.

1.4 Având în vedere domeniul de aplicare a CCCTB, CESE nu mai consideră nici că este obligatorie aplicarea imediată a CCCTB, ci se declară de acord și cu o aplicare opțională în faza de introducere. Însă, pe termen lung, CCCTB ar trebui să fie obligatorie, la început doar la depășirea unui anumit prag. Motivul este faptul că o aplicare opțională permanentă a CCCTB ar cauza pe termen lung eforturi administrative considerabile pentru statele membre, pentru că pe lângă noul sistem CCCTB, trebuie aplicat în continuare sistemul actual de impozitare a întreprinderilor.

1.5 CESE salută faptul că CCCTB poate fi utilizată, conform propunerii de directivă, de întreprinderi de orice mărime și indiferent dacă întreprinderile au activități transfrontaliere sau doar naționale. Opțiunea CCCTB le oferă tocmai întreprinderilor mici și mijlocii avantaje semnificative, întrucât costurile de conformare din ce în ce mai mari care rezultă din activitățile transfrontaliere sunt reduse semnificativ. Acest lucru, însă, nu este valabil pentru multe întreprinderi mici și mijlocii care, ca parteneriate între persoane sau întreprinderi individuale, nu sunt supuse impozitării societăților comerciale.

1.6 Evitarea dublei impozitări a veniturilor obținute în afara UE prin aplicarea în principiu a metodei scutirii trebuie salutăată și dezvoltată în continuare. CESE consideră că nu este justificat să se impoziteze astfel de venituri la rate mici de impozitare în străinătate.

1.7 În cazul anumitor prevederi există în parte o nevoie considerabilă de noi clarificări. Acest lucru este necesar pentru evitarea unei puneri în aplicare foarte diferite la nivel național și, astfel, pentru aplicarea regulilor individuale din directivă. În special, lipsesc definițiile și sunt utilizați termeni juridici insuficient de clari. Acest lucru periclitează uniformitatea aplicării.

1.8 CESE consideră că introducerea unui ghiseu unic („one-stop-shop”) pentru stabilirea bazei fiscale este utilă pentru simplificarea procedurii fiscale, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii, și pentru asigurarea aplicării unitare a regulilor pentru contribuabili, dar aceasta presupune consolidarea cooperării administrative dintre statele membre, care în acest moment nu există, mai ales în ceea ce privește comunicarea automată de informații referitoare la aria consolidării. Cu toate acestea, CESE constată că există o posibilitate mare de conflicte între autoritățile naționale competente ale statelor membre și principala autoritate fiscală în ceea ce privește solicitările de avize de către autoritatea competentă, chestiunile privind auditurile veniturilor și formula de repartizare.

1.9 CESE consideră că Comisia Europeană ar trebui să analizeze mai în amănunt sistemul de repartizare propus. Actuala propunere, care acordă o pondere egală factorului de alocare a cifrelor de afaceri în funcție de destinație și factorilor de capital și de forță de muncă, ar putea duce la o poziție mai avantajoasă pentru acele state membre care, prin mărirea lor, înregistrează un consum mai mare. Faptul că această formulă nu prevede aproape deloc aspecte referitoare la proprietatea intelectuală face ca acest sistem să fie bazat pe o viziune depășită a economiei europene moderne, care nu încurajează sau sprijină dezvoltarea unei economii inteligente.

1.10 În opinia CESE, inițiativa luată de două sau mai multe state membre de a armoniza elementele esențiale ale bazei de impozitare a corporațiilor prin cooperare interguvernamentală sprijină convergența fiscală. Aceste inițiative trebuie însă astfel concepute încât ele să nu creeze noi piedici în calea armonizării europene și să nu încerce să definească a priori condiții pentru proiectul european al armonizării bazei de impozitare.

2. Conținutul propunerii și contextul

2.1 La 16 martie 2011, Comisia a adoptat un proiect de directivă a Consiliului privind o bază fiscală consolidată comună a societăților (CCCTB) [COM(2011) 121/4; IP/11/319]. În esență, propunerea are rolul de a permite întreprinderilor care efectuează activități transfrontaliere în UE să calculeze baza fiscală a societăților după reguli uniforme în toată Europa. În prezent, întreprinderile trebuie să calculeze baza fiscală în conformitate cu dispozițiile a până la 27 de sisteme naționale diferite. Acest lucru duce la eforturi administrative considerabile, în special pentru întreprinderi mici și mijlocii, și la denaturarea concurenței pe piața internă.

2.2 CCCTB ar trebui să elimine sau cel puțin să reducă obstacolele din calea activităților transfrontaliere în UE care împiedică finalizarea pieței interne:

- costurile administrative pentru calcularea impozitului („costuri de conformare cu legislația fiscală”) vor fi reduse semnificativ;
- nu se mai pune chestiunea complexă a calculării prețurilor de transfer în cadrul unei întreprinderi, întrucât tratamentul fiscal va fi identic peste tot;

— pierderile transfrontaliere pot fi compensate;

— problema dublei impozitări va fi rezolvată uniform în întreaga Europă.

2.3 Conform estimării Comisiei, CCCTB va permite întreprinderilor din UE să economisească 700 milioane EUR anual cheltuieli de conformare, alte 1,3 miliarde EUR prin consolidare, precum și până la 1 miliard EUR din activități transfrontaliere. În plus, datorită CCCTB, UE va deveni mai atractivă pentru investitorii străini.

2.4 Conform cadrului directivei, efectul negativ al CCCTB asupra veniturilor fiscale va depinde în final de deciziile statelor membre privind mărirea ratei fiscale. Conform calculelor pe bază de modele ale Comisiei Europene, timp de mai mulți ani nu sunt așteptate efecte negative în ceea ce privește încasările, în special pentru că baza fiscală CCCTB este în medie mai largă decât cea realizată conform dispozițiilor naționale.

2.5 În cazul unei compensări transfrontaliere a pierderilor, baza fiscală ar avea, totuși, tendința de a scădea. Reducerea costurilor de conformare și atractivitatea mai mare pentru investitorii din țările terțe ar compensa, cel puțin parțial, acest lucru.

2.6 Elementele centrale ale propunerii privind CCCTB sunt regulile privind domeniul de aplicare a CCCTB, calcularea bazei fiscale, compensarea transfrontaliera a câștigurilor („consolidare”), repartizarea veniturilor fiscale între statele membre și un singur punct de contact pentru întreprinderi.

2.7 Domeniul de aplicare este limitat la persoanele juridice plătitoare de taxe din UE. Astfel, CCCTB nu se aplică parteneriatelor dintre persoane, persoanelor fizice și fondurilor de investiții.

2.8 Societățile eligibile sunt libere să opteze pentru regimul de impozitare conform CCCTB (articolul 6 din propunerea de directivă), care se aplică la început pe o perioadă de cinci ani, iar apoi pe perioade succesive de trei ani (articolul 105 din propunerea de directivă).

2.9 Proiectul de directivă conține toate regulile privind calcularea unitară a bazei fiscale. Proiectul nu face nicio referire la cadrul specific de reglementare al standardelor de contabilitate, chiar dacă principiile de drept comercial ale IFRS se regăsesc în anumite reglementări individuale. Stabilirea venitului impozabil este determinat pe baza calculului câștigurilor și al pierderilor și corespunde practicii internaționale uzuale.

2.10 Întreprinderile care optează pentru CCCTB pot să-și compenseze în totalitate câștigurile și pierderile în diferitele state membre („consolidare”). În prezent, acest lucru este limitat sau absolut imposibil, ceea ce are ca urmare un dezavantaj fiscal considerabil pentru filialele unei întreprinderi aflate în afara țării.

2.11 Domeniul de aplicare personal include în principiu toate entitățile stabilite în UE, precum și toate secțiile de producție din UE. Filialele sunt incluse dacă întreprinderea mamă deține mai mult de 50 % din drepturile de vot și mai mult de 75 % din capital. Aceasta se aplică la toate veniturile obținute de membrii grupului. Din punct de vedere teritorial, domeniul de aplicare este limitat la Uniunea Europeană.

2.12 Câștigul calculat după reguli uniforme este distribuit între fiecare stat membru în care întreprinderea își desfășoară activitatea, conform amplitudinii (calculată pe baza forței de muncă, activelor și vânzărilor) activității (economice). Repartizarea are loc după o formulă care se bazează pe trei factori de valoare adăugată (forța de muncă, vânzări, active). Se ține seama de particularitățile sectorului (de exemplu, în sectorul financiar, instituțiile financiare și societățile de asigurare) prin adaptarea factorilor. În fiecare stat membru, valoarea concretă a impozitului rezultă din aplicarea ratei de impozitare naționale la valoarea câștigurilor obținute.

3. Observații generale

3.1 CESE sprijină cu fermitate propunerea privind CCCTB ca o măsură importantă pentru eliminarea obstacolelor fiscale în piața internă: eliminarea dublei impozitări, eliminarea tratamentului inegal aplicat secțiilor de producție în piața internă, pierderile transfrontaliere pot fi compensate, iar problema prețurilor de transfer este eliminată.

3.2 CESE a pledat și în trecut pentru crearea condițiilor unei concurențe libere și echitabile privind promovarea activităților transfrontaliere și în domeniul dreptului fiscal ⁽¹⁾. Comitetul s-a exprimat în detaliu cu privire la „crearea unei baze fiscale consolidate comune pentru impozitarea întreprinderilor în UE”, ultima dată la 14 februarie 2006 ⁽²⁾. Proiectul de directivă ține seama în mare măsura de observațiile anterioare ale CESE.

3.3 Cu toate acestea, dovezile prezentate de Comisie sunt contradictorii. În timp ce, pe de o parte, evaluarea de impact prezintă ca exemplu un studiu realizat de Deloitte, în care se arată că, în cazul specific al unei întreprinderi multinaționale care deschide o nouă filială într-un alt stat membru, costurile de conformare ar putea scădea cu peste 60 %, un studiu efectuat de PWC pe un eșantion de grupuri multinaționale existente estimează că costurile de conformare ar scădea doar cu 1 %. Un alt studiu realizat de Ernst and Young estimează că costurile de conformare ar putea crește cu 13 %, din cauza costurilor suplimentare de pregătire și completare a declarației fiscale și de administrare fiscală aferentă, depășind economiile estimate ale costurilor din cauza nevoii reduse de prețuri de transfer. Costurile de administrare suportate de autoritățile fiscale vor crește din cauza necesității de a opera un sistem național în paralel cu sistemul CCCTB.

3.4 Propunerea de directivă duce la o reducere considerabilă a costurilor fiscale de conformare ale întreprinderilor și la o

reducere a costurilor administrative pentru statele membre, chiar dacă adaptarea va implica unele eforturi inițiale.

3.5 În opinia CESE, eliminarea denaturărilor concurenței pe piața internă prin reglementari fiscale are o importanță decisivă. În prezent, unele întreprinderi din UE iau decizii nu doar după criterii de concurență. Mai degrabă, decisive sunt considerentele privind „optimizarea fiscală”: de exemplu, investițiile în cercetare se fac acolo unde pot fi deduse cheltuielile sau activitățile riscante se fac acolo unde pierderile pot duce la reducerea impozitului. Faptul că deciziile întreprinderilor sunt luate din punct de vedere fiscal contravine principiilor fundamentale ale pieței interne și afectează creșterea și crearea de locuri de muncă.

3.6 Cu toate acestea, CESE nu subestimează preocupările exprimate de multe părți (în special de parlamentele naționale a nouă state membre ⁽³⁾) care consideră că propunerea nu respectă principiul subsidiarității, dar și de alte părți interesate, conform cărora se ajunge la o limitare a suveranității naționale, la o restricționare a posibilității de a stabili valoarea impozitelor și la o reducere a încasărilor bugetare sau la alte consecințe neintenționate.

3.6.1 Este corect că, în ceea ce privește întreprinderile care optează pentru CCCTB, statele membre nu mai pot lua măsuri fiscale naționale pentru a îndeplini obiective ale politici economice, întrucât baza fiscală este stabilită la nivel european. Pe de altă parte, astfel de măsuri de îmbunătățire a competitivității și de creare de locuri de muncă pot fi luate acum la nivel european cu efecte pozitive pentru întreaga piață internă, fără să se ajungă la condiții cadru diferite pentru fiecare întreprindere.

3.6.2 Pe termen mediu și lung, CCCTB poate duce la relocalizarea activităților economice și a locurilor de muncă ce au fost create în anumite locuri ca urmare a stimulentei fiscale naționale. De fapt, CCCTB ar trebui să evite tocmai astfel de denaturări ale concurenței prin avantaje fiscale. Cu toate acestea, în opinia CESE, Comisia ar trebui să analizeze mai exact aceste aspecte în cadrul unei analize socioeconomice, astfel încât instituțiile UE și alte părți interesate să poată evalua mai bine consecințele.

3.7 CCCTB continuă în principiu să respecte suveranitatea fiscală a statelor membre, pentru că statele membre sunt libere să stabilească nivelul de impozitare aplicabil părții lor din baza fiscală. Baza fiscală, nu ratele fiscale, sunt armonizate de CCCTB. Statele membre pot să-și stabilească în continuare ratele de impozitare naționale, conform preferințelor politicii lor bugetare. Temporar se poate, însă, ajunge la reduceri ale veniturilor fiscale, care pot fi corectate doar în viitor printr-o mărire a ratei fiscale.

⁽¹⁾ Avizul CESE pe tema „Politica fiscală în Uniunea Europeană – priorități pentru anii viitori”, JO C 48, 21.2.2002, p. 73.

⁽²⁾ Aviz exploratoriu la solicitarea Comisiei, JO C 88, 14.4.2006, p. 48.

⁽³⁾ În conformitate cu articolul 6 din Protocolul (nr. 2) privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, parlamentele naționale din Bulgaria, Irlanda, Malta, Polonia, România, Slovacia, Suedia, Țările de Jos și Regatul Unit au transmis avize motivate Parlamentului European, Consiliului și Comisiei Europene.

4. Observații detaliate

4.1 Cu această propunere de directivă, Comisia a obținut o mare reușită, care însă are nevoie de clarificări suplimentare și de unele modificări. În ansamblul lor, regulile propuse permit totuși să se perceapă întreprinderilor impozite corespunzătoare performanțelor economice, să se evite denaturările și să se preîntâmpine evaziunile.

4.2 CESE salută faptul că CCCTB poate fi utilizată, conform propunerii de directivă, de întreprinderi de orice mărime și indiferent dacă întreprinderile au activități transfrontaliere sau doar naționale, chiar dacă propunerea de directivă se adresează în primul rând întreprinderilor sau grupurilor cu activități transfrontaliere. Propunerea le va ușura, însă, și întreprinderilor mici și mijlocii extinderea transfrontalieră a activității lor, întrucât CCCTB aduce avantaje considerabile privind costurile față de impozitarea conform a mai multe sisteme naționale. Posibilitatea de a recurge la CCCTB aduce avantaje întreprinderilor mici și mijlocii, constituite sub formă societăți de capital. Acest lucru, însă, nu este valabil pentru multe întreprinderi individuale mici și mijlocii și parteneriate între persoane, care nu sunt supuse impozitării societăților comerciale.

4.3 Din acest punct de vedere, Comitetul nu mai consideră că este obligatorie aplicarea imediată a CCCTB, ci se exprimă în favoarea unei aplicări optionale în faza de introducere. Pe termen lung, CCCTB ar trebui să fie obligatorie, la început doar la depășirea unui anumit prag pentru întreprinderile cu activități transfrontaliere. Motivul este faptul că o aplicare opțională permanentă ar cauza eforturi administrative considerabile de durată pentru statele membre, pentru că pe lângă noul sistem CCCTB, statele membre ar trebui să lucreze în continuare cu sistemul actual de impozitare a întreprinderilor.

4.4 Agregarea tuturor rezultatelor membrilor grupului în cauză calculate separat („consolidare”) reprezintă esența eliminării obstacolelor fiscale în cadrul pieței interne și este baza avantajelor principale ale CCCTB. Doar prin consolidare se asigură următoarele avantaje: compensarea transfrontalieră a pierderilor, evitarea problemei legată de prețurile de transfer, posibilitatea unei structuri a întreprinderilor neutre din punct de vedere fiscal în întreaga UE, evitarea dublei impozitări și tratamentul egal al filialelor societăților din UE și al secțiilor de producție din UE. Prin urmare, consolidarea trebuie sprijinită fără rezerve. Ea trebuie preferată ca o soluție „mare” față de soluția „mică” a unei baze fiscale comune a societăților, fără consolidare.

4.5 Odată cu definirea domeniului de aplicare personal, material și teritorial se stabilește în mod corect domeniul de aplicare a CCCTB. Stabilirea pe baza unor criterii formale a domeniului de aplicare personal are avantajul că aceste criterii sunt mai ușor de prelucrat, controlat și mai puțin sensibile la redefiniri. Astfel, din punctul de vedere al întreprinderilor, criteriile sunt aplicabile și sigure din punct de vedere juridic. Pentru reglementările privind intrarea și ieșirea din grup, acest lucru este valabil doar într-o măsură limitată. Definirea amplă a domeniului de aplicare material, conform căreia trebuie incluse

toate veniturile obținute, este adecvată pentru evitarea dificultăților de delimitare. Și domeniul de aplicare teritorial al Uniunii Europene este adecvat. Din cauza inexistenței dispozițiilor privind calcularea câștigurilor, includerea mai amplă a veniturilor obținute în afara Uniunii ar necesita calcule complexe.

4.6 CESE consideră că repartizarea bazei fiscale între statele membre pe baza factorilor de valoare adăugată forța de muncă, active și vânzări este, datorită relevanței economice concrete, mai utilă decât o modalitate de calcul pe baza indicatorilor macroeconomici.

4.6.1 Formula unitară de distribuire are rolul de a evita denaturările și impozitățile duble. Posibilitatea contribuabililor de a atribui unii factori unui stat membru cu rata de impozitare cea mai mică este redusă considerabil datorită referirii la mai mulți factori. Aplicarea metodelor de repartizare alternative necesită reguli de delimitare mai clare și o justificare specială. Acestea sunt necesare, de exemplu, pentru sectorul financiar (bănci și societăți de asigurare) datorită modelelor de afaceri specifice.

4.6.2 Totuși, există pericolul ca statele membre în parte să nu aplice formula în mod unitar și ca suma tuturor părților atribuite să fie mai mare sau mai mică decât încasările totale care trebuie repartizate. Astfel s-ar ajunge la o impozitare prea mare sau prea mică a încasărilor totale care trebuie repartizate. Comisia Europeană trebuie să rezolve această situație prin adoptarea neîntârziată a normelor de punere în aplicare.

4.6.3 În ceea ce privește localizarea activelor economice în factorul active, este necesară o delimitare mai exactă în ceea ce privește proprietatea economică și exploatarea reală, acordând atenție specială modalității de a include proprietatea intelectuală. În cazul factorului forță de muncă, divizat în două părți, distribuția în funcție de numărul de angajați este simplă și practică, însă se poate dovedi problematică, în special dacă o activitate este realizată „sub controlul și responsabilitatea” unui alt membru al grupului. Conform unor studii, o repartizare a câștigurilor pe baza factorului forță de muncă poate avea efecte economice negative pe piața forței de muncă. Având în vedere sistemele de asigurare socială diferite din UE, includerea pensiilor și a asigurărilor sociale ascunde un potențial suplimentar de conflict între statele membre. Factorul vânzări este orientat spre piață și ar putea favoriza în mod nejustificat statele membre mari, prin simplul motiv al mărimii lor. Ar trebui prevăzută excluderea lui sau acordarea altei ponderi în cadrul formulei de repartizare.

4.7 Bază fiscală este mai largă decât media actuală a statelor membre. Acest lucru va duce mai întâi la venituri fiscale mai mari. În schimb, compensațiile transfrontaliere ale pierderilor pot duce la o sarcină fiscală mai mică. Din punctul de vedere al CESE, CCCTB nu ar trebui să afecteze veniturile. Din acest motiv, CESE susține posibilitatea prevăzută în directivă ca statele membre să-și adapteze ratele fiscale astfel încât să nu se ajungă nici la o sarcină fiscală mai mare și nici la una mai mică.

4.8 Sistemul ales pentru stabilirea bazei fiscale este aliniat la normele internaționale, în special la normele a 25 din 27 de state membre. CESE consideră că acest lucru este adecvat. Proiectul de directivă nu face referire la dispozițiile IFRS privind contabilitatea comercială, întrucât CCCTB este un cadru de reglementare pentru calcularea independentă a veniturilor în scopuri fiscale. Cu toate acestea, principiile IFRS, care au evoluat în anii care au trecut de la începerea proiectului CCCTB, se regăsesc în dispozițiile individuale.

4.9 În cazul anumitor prevederi există în parte o nevoie considerabilă de noi clarificări. Acest lucru este necesar pentru evitarea unei aplicări naționale fragmentate. În special, lipsesc definițiile și sunt utilizați termeni juridici insuficient clarificați (de exemplu, active sau costuri de achiziționare și producție). Lipsa reglementărilor detaliate pentru sectoarele individuale, cum ar fi tratarea activelor financiare sau reglementările detaliate insuficiente, cum ar fi în cazul definirii proprietarilor economici, periclitează uniformitatea punerii în aplicare.

4.10 Adoptarea unei clauze generale în cazuri de abuz ridică semne de întrebare în forma actuală. Conform propunerii de directivă, tranzacțiile artificiale efectuate în unicul scop de a evita impunerea sunt ignorate la calcularea bazei fiscale (articolul 80 din propunerea de directivă). Aplicarea sau interpretarea unei astfel de reglementări generale împotriva abuzurilor va crea dificultăți semnificative, întrucât conform jurisprudenței CEJ abuzul trebuie demonstrat în fiecare caz.

4.11 CESE salută evitarea dublei impuneri a veniturilor obținute în afara UE, prin scutirea în principiu a impunerii acestor venituri. Astfel, întreprinderile din UE sunt impozabile doar pe piețele străine. CESE nu înțelege de ce, conform propunerii Comisiei, ar trebui să se prevadă o excepție de la această regulă în cazul impozitelor mici în străinătate. În opinia CESE, schimbarea metodei de impunere în cazul impozitelor reduse în străinătate ridică semne de întrebare, întrucât aceasta se poate aplica nu doar situațiilor de abuz, ci și activităților economice normale.

4.12 În opinia CESE, posibilitatea creării provizioanelor este limitată într-o măsură prea mare.

4.12.1 Crearea de provizioane se limitează la activități care fac exclusiv obiectul obligațiilor juridice. Este exclusă impunerea activelor de natură pur economică. În opinia CESE, acest lucru nu este justificat din punct de vedere economic, întrucât performanța economică și câștigul astfel impozitat este limitată și prin impunerea activelor de natură economică.

4.12.2 În cazul provizioanelor din obligații legale, cerințele privind probabilitatea minimă de a se recurge la ele trebuie clarificată. De asemenea, nu au fost precizate suficient criteriile pentru o estimare fiabilă. În lipsa clarificărilor, detaliile privind modul de tratare a provizioanelor pentru pierderile anticipate rămân neclare. Nici provizioanele pentru pensii nu sunt

menționate în dispozițiile respective, dar trebuie să se țină seama de ele; altfel, dispozițiile privind evaluările independente ar fi caduce.

4.12.3 Cu privire la riscurile specifice ale anumitor ramuri economice, riscuri recunoscute de legislația UE, proiectul de directivă nu conține clarificări suplimentare și nici nu conferă Comisiei competențe de punere în aplicare. Există doar o regulă specială privind deductibilitatea provizioanelor tehnice ale societăților de asigurare, această regulă oferind statelor membre posibilitatea de a prevedea deducerea provizioanelor de egalizare.

4.12.4 Alte reguli detaliate sunt necesare în special pentru sectorul financiar, pentru a se ține seama în mod corespunzător de particularitățile privind riscul (în contextul crizei financiare). Lipsesc dispozițiile detaliate în special în ceea ce privește tratarea produselor derivate, precum și a leasingului. În plus, pare a fi necesară adoptarea unei reglementări care să țină seama ori de deductibilitatea provizioanelor tehnice bancare (pentru riscurile generale), ori de reducerea valorii activelor financiare. Directiva ar trebui să conțină dispoziții detaliate pentru sectorul financiar, ca și în cazul dispozițiilor speciale privind societățile de asigurare.

4.13 Este corect ca impozitul pe profit și alte impozite similare să nu fie deductibile. În orice caz, lista impozitelor naționale nedeductibile în temeiul art. 14 din propunerea de directivă privind CCCTB, prezentată în Anexa III, ar trebui încă o dată examinată cu atenție. Astfel, taxa pe asigurare, care ar trebui să fie nedeductibilă doar în ceea ce privește taxa percepută în țară, nu este comparabilă cu impozitul pe profit. În cazul în care este plătită taxa pe primele de asigurare și în cazul în care este înregistrată ca venit de către întreprinderea de asigurare, ar trebui să fie posibilă și deducerea cheltuielilor de operare.

4.14 Stabilirea ratei de scont pare a fi obiectivă în ceea ce privește impozitarea egală având în vedere că libertatea de alegere ar oferi spațiu de manevră prea mare. În această privință, faptul că ar putea utilizate în mod excepțional ratele convenite nu este lipsit de probleme.

4.15 Propunerea prevede posibilitatea amortizării în grup în loc de amortizări individuale. Acest lucru este justificat. Tehnica amortizării în grup le oferă întreprinderilor posibilitatea de a se finanța intern. La o rată de amortizare de numai 25 %, cea mai mare parte ar fi amortizată abia în momentul investițiilor de înlocuire. Din acest motiv, rata de amortizare pentru amortizarea în grup ar trebui mărită în mod corespunzător.

4.16 Limitarea amortizărilor excepționale la imobilizările neamortizabile atunci când se demonstrează o pierdere ireversibilă din valoare restricționează prea mult pierderile care pot fi luate în considerare. În plus, lipsește clarificarea necesară a noțiunii de „pierdere ireversibilă din valoare”. Sunt excluse de la amortizările excepționale imobilizările ale căror încasări din vânzări sunt exonerate, de exemplu, acțiunile din societăți comerciale. Acest lucru ar putea fi un dezavantaj pentru societățile holding și societățile cu capital de risc.

4.17 CESE consideră că introducerea unui ghișeu unic („one-stop-shop”) pentru stabilirea bazei fiscale este utilă pentru simplificarea procedurii fiscale, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii, și pentru asigurarea aplicării unitare a regulilor pentru contribuabili, dar aceasta presupune consolidarea cooperării administrative dintre statele membre – care în acest moment nu există – mai ales sub aspectul controlului eficace al ariilor care fac obiectul consolidării (societăți comerciale, filiale, sedii permanente) care se vor schimba în fiecare an. Comunicarea automată a informațiilor trebuie să devină o regulă, așa cum se întâmplă în cazul TVA-ului intracomunitar.

4.18 Trebuie subliniat că toate contactele cu administrația financiară ar trebui să aibă loc doar între așanumitul contribuabil principal al grupului și o autoritate fiscală principală alocată acestuia. Astfel nu mai este necesară coordonarea cu diversele autorități fiscale naționale. CESE salută reducerea astfel rezultată a sarcinilor birocratice pentru contribuabil și pentru autoritatea fiscală.

Bruxelles, 26 octombrie 2011

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Staffan NILSSON

ANEXĂ

la Avizul Comitetului Economic și Social European

Următorul amendament a fost respins în cursul dezbaterii, dar a obținut un număr de voturi pentru reprezentând cel puțin o pătrime din voturile exprimate.

Punctul 1.4

Se modifică după cum urmează:

1.4 *Având în vedere domeniul de aplicare a CCCTB, CESE nu mai consideră nici că este obligatorie aplicarea imediată a CCCTB, ci se declară de acord și cu o aplicare opțională în faza de introducere. Însă, pe termen lung, CCCTB ar trebui să fie obligatorie, la început doar la depășirea unui anumit prag, pentru întreprinderile cu activitate economică transfrontalieră. Motivul este faptul că o aplicare opțională permanentă a CCCTB ar cauza pe termen lung eforturi administrative considerabile pentru statele membre, pentru că pe lângă noul sistem CCCTB, trebuie aplicat în continuare sistemul actual de impozitare a întreprinderilor.*

Acest amendament a fost respins cu 70 de voturi pentru, 90 de voturi împotriva și 15 abțineri.
